

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-355/23-J

Název	Základní škola a mateřská škola Brzkov, příspěvková organizace
Sídlo	Brzkov 39, 588 13 Polná
E-mail	zsbrzkov@seznam.cz
IČO	71 001 417
Identifikátor	600 116 883
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Šárka Stejskalová
Zřizovatel	Obec Brzkov
Místo inspekční činnosti	Brzkov 39
Inspekční činnost na místě	22., 23. a 27. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Brzkov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny. Mateřská škola vzdělávala v době inspekční činnosti ve dvou heterogenních třídách 24 dětí, v jedné

třídě základní školy bylo 11 žáků. Ve většině vyučovaných předmětů byli žáci rozděleni do dvou skupin (6 žáků 1. a 2. ročníku a 5 žáků 3. až 5. ročníku). Všichni žáci základní školy byly současně i účastníky zájmového vzdělávání ve školní družině.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na období 2020 až 2025 formulovala ředitelka školy dlouhodobý plán, který pokrývá všechny součásti školy. Je pravidelně jednou ročně vyhodnocován. Jak vyplývá ze zájmu zákonných zástupců dětí a žáků o vzdělávání ve škole, podařilo se pokročit v záměru vytvářet pozitivní obraz školy u veřejnosti. Došlo ke stabilizaci pedagogického sboru. Uvedená koncepce neobsahuje cíle z oblasti zařazování účinných výchovných a vzdělávacích strategií. Ovlivňováním kvality výuky se však ředitelka zabývá, sleduje práci pedagogů ve všech součástech školy, provádí hospitační činnost, rozebírá s kolegyněmi jejich práci. Zejména v základní škole se přijatá opatření jevila jako účinná. Přes pozitivní posun v mateřské škole (ve srovnání s hodnocením při minulé inspekční činnosti došlo zejména k odstranění nedostatků v provázanosti činností) zde ještě byly zaznamenány některé méně účelné metody a formy práce.

Organizace dalšího vzdělávání pedagogů vychází z možností školy, jsou do něj zapojovány všechny členky pedagogického sboru. Součástí personální práce jsou i individuální roční bilanční rozhovory s pedagožkami a vzájemné hospitace.

Díky účinné spolupráci se zřizovatelem a zapojení školy do projektů se postupně zkvalitňuje materiální vybavení školy. V hospitovaných hodinách byly účelně využívány připravené pomůcky a prostředky informačních a komunikačních technologií. Všem vyučujícím se promyšlenou organizací činností dařilo do značné míry eliminovat současná prostorová omezení školní budovy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované předškolní vzdělávání probíhalo při nízkém počtu dětí, což bylo výhodné z hlediska efektivity poskytovaného individuálního přístupu při samostatné práci například v rámci zařazovaných preventivních oromotorických cvičení, rozvoji paměti, myšlení a dalších různých aktivit rozvíjejících školní připravenost.

Vzdělávací prostředí bylo připravené, vzdělávací nabídka byla dětem obsahově blízká, v některých případech však s ohledem na množství aktivit i sdělovaných či vyžadovaných informací nadměrně náročná. Plánované činnosti byly zaměřené především na rozvoj znalostí a dovedností, při samostatné práci dětí byl poskytován účinný diferencovaný přístup v přímé provázanosti na výsledky pedagogické diagnostiky.

Minimální pozornost však byla věnována rozvoji postojů a hodnot, podpoře soudržnosti, kooperace a vytváření pozitivní vnitřní motivace k učení. Nedůsledně bylo postupováno při práci s pravidly soužití, řešení problémů a práci s chybou, chyběl nebo nebyl účelně využit prostor pro vyjádření návrhů řešení situace. Při frontálních hromadně řízených činnostech byly děti často neukázněné, zařazená motivace je zpravidla nezaujala, na což nebylo reagováno účelnou změnou nebo ukončením aktivity. Přínosnost těchto aktivit pro rozvoj dětí byla nízká.

V průběhu celého vzdělávání se dětem dostávalo až na výjimky dostatečné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány, avšak občas nedůsledně nebo v nesouladu se skutečností. V porovnání s menší četností adresné pochvaly byla dosti často zařazována pochvala

pausační, což bylo pro některé děti méně motivační. Děti byly zpravidla zapojovány do vzájemného hodnocení, minimálně byl využit prostor pro sebehodnocení nejstarších dětí při konkrétních činnostech.

Také pro všechny hospitované hodiny v základní škole bylo určující účinné zaměření vyučujících na využití výhody nízkého počtu žáků ve vyučované skupině. Pro každého žáka bylo vždy připravené zaměstnání odpovídající jeho aktuálním schopnostem. Práci každého jedince byla věnována důsledná pozornost, současně byl žákům poskytnut dostatek prostoru pro samostatné rozhodování a práci vlastní tempem.

Většinou nebylo soustředění žáků rušeno, jen občas vyučující ve snaze přidat další informaci přerušila jejich práci. Výsledkem vhodné motivace, častého střídání činností a pozornosti věnované relaxaci bylo, že i nejmladší žáci se vydrželi koncentrovat na výuku po celou dobu vyučovací hodiny. K účinnosti výuky přispívaly i dobré pracovní návyky žáků. Vždy byli včas připraveni na další činnost, vyučující nemusely pokyny opakovat.

V podmínkách malých kolektivů byli žáci přirozeně vedeni ke vzájemné spolupráci. Dokázali si pomoci a poradit. V rámci prohlubování komunikativních kompetencí žáků všechny vyučující úspěšně usilovaly o to být vzorem v kultivovaném vyjadřování a užívání spisovného jazyka. Žáci byli důsledně vedeni ke správné a ucelené formulaci odpovědi. Méně prostoru bylo žákům poskytnuto pro přípravu souvislého projevu v několika větách.

Zpětná vazba po skončení práce byla žáků vždy poskytnuta bezodkladně, často byla využívána i vzájemná kontrola mezi sebou navzájem. Nebyla uplatněna forma vlastní kontroly výsledků práce podle předem připravené předlohy a využita možnost zvýšit samostatnost žáků i v této učební dovednosti.

V závěru vyučovacích hodin bylo často nápaditě spojeno shrnutí učiva se zhodnocením splnění stanoveného cíle.

Promyšleně a koncepčně plánované aktivity ve školní družině byly zaměřené na všestranný rozvoj osobností účastníků zájmového vzdělávání. Četbou a vyprávěním s využitím námětové provázanosti byla vhodně rozvíjena fantazie přítomných i jejich čtenářská gramotnost. Vytvořené práce žáků přispívaly k estetické podnětnosti školního prostředí a přinášely jim i vhodnou zpětnou vazbu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků předškolního vzdělávání většinou odpovídala v oblasti znalostí a dovedností očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu. Nižší úroveň výsledků dosahovala oblast sociálního a osobnostního rozvoje dětí.

Uplatňovaný systém pedagogické diagnostiky umožňuje mateřské škole průběžně sledovat pokroky jednotlivých dětí. Potřebnost diferenciací či individuálního přístupu z oblastí znalostí a dovedností je pravidelně zahrnováno do plánování, na základě čehož jsou v průběhu vzdělávání zpravidla účelně organizovány různé podpůrné aktivity, které směřují k podpoře jednotlivců. Závěry a potřebná navrhovaná opatření pro usměrňování chování některých jednotlivců jsou však postrádány.

Předcházení školní neúspěšnosti dětí při přesunu do vyššího stupně vzdělávání je v rámci povinné předškolní docházky školou věnována systematická pozornost (zejména v oblastech znalostí a dovedností), pravidelně a většinou účelně je pracováno se zpětnou vazbou. Velkým pozitivem je každodenní provázaná spolupráce celého subjektu (včetně školní družiny). Úzká propojenost se projevila například společnou realizací výukových projektů

a přípravou dalších akcí, což dokladují vystavené dětské práce a fotografie v prostorách školy i tříd.

Ve specifických podmínkách základní školy s velmi nízkým počtem žáků se škola orientuje na detailní průběžné sledování výsledků každého jedince. Vyučující okamžitě reagují na dílčí neúspěchy, přijímají odpovídající opatření zaměřené na práci v hodinách i mimo ně a důsledně sledují jejich účinnost. Ve škole nejsou neprospívající žáci, naprostá většina žáků dosahuje stupně prospěchu prospěl s vyznamenáním. Při ověřování relevance tohoto hodnocení škola příliš nevyužívá externího testování, protože nízký počet zapojených účastníků nepřináší dostatek srovnatelných informací (ve výběrovém testování výsledků žáků 5. ročníku ve školním roce 2021/2022 byl zapojen pouze jeden žák). Škola však pozorně sleduje výsledky svých bývalých žáků na druhém stupni základní školy.

Činnosti školního poradenského pracoviště vykonává ředitelka školy. Má připravený systém pro podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v době inspekční činnosti žádný takový žák ve škole nebyl. Prevence rizikových jevů spočívá především v důrazu na zdravý životní styl a je organicky začleněna do všech činností školy. V posledních třech letech škola nemusela řešit žádný případ rizikového chování.

Vedle důrazu na včasné a podrobné informace zákonným zástupcům o prospěchu a chování žáků se škola úspěšně zaměřuje i na seznamování veřejnosti se svou činností. Dokládají to její aktuální a obsahově bohaté internetové stránky. Pedagogové si uvědomují význam školy pro společenský, kulturní a sportovní život v obci a její aktivity svědčí o tom, že tuto roli škola naplňuje.

Závěry

Vývoj školy

- Od školního roku 2019/2020 došlo ke změně ve vedení školy i k výrazným změnám v pedagogickém sboru.
- Došlo ke zvýšení kapacity mateřské školy.
- Zlepšila se komunikace se zákonnými zástupci i celková informovanost o činnosti školy.

Silné stránky

- Těsné propojení obou součástí se pozitivně projevuje ve společně organizovaných výukových projektech a dalších aktivitách a má pozitivní vliv na předcházení školní neúspěšnosti při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání.
- Účinný diferencovaný přístup při rozvoji znalostí a dovedností dětí.
- Efektivní diferencovaný přístup k žákům v základní škole.
- Plánovitá, důsledná a účinná organizace činností ve školní družině.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neúčelnost zařazovaných forem a metod vzdělávání, zejména těch, které se týkají osobnostního a sociálního rozvoje dětí.
- Pedagogická diagnostika postrádá závěry a opatření pro usměrňování chování dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat účinné výchovné a vzdělávací strategie v mateřské škole zejména s cílem komplexního působení na osobnosti dětí.
- Důsledně pracovat s pravidly soužití a při řešení problémů v mateřské škole.
- V základní škole častěji využívat samostatnou kontrolu výsledků práce podle předem připravené předlohy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, verze od 1. 2. 2020
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Veselá školka, platnost od 1. 2. 2023
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platnost od 1. 2. 2020
4. Koncepce rozvoje řízení školy, ze dne 26. 9. 2019
5. Dlouhodobý plán – cíle, období 2020–2025
6. Třídní knihy základní školy a mateřské školy, docházka dětí školní rok 2022/2023
7. Plánování DVPP pro období 2023–2028, účinnost od 1. 1. 2023
8. Hospitační záznamy vedení školy a hospitační záznamy ze vzájemných hospitací pedagogů, školní rok 2021/2022 a 2022/2023
9. Rozpis přímé vyučovací povinnosti, platný od 1. 1. 2023
10. Pedagogická diagnostika v mateřské škole, školní rok 2022/2023
11. Materiály školního poradenského pracoviště, školní rok 2022/2023
12. Personální dokumentace

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském

zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.

Vážená paní ředitelko,

podávám tímto připomínky k obsahu inspekční zprávy:

Bod Hodnocení podmínek vzdělávání obsahuje větu Uvedená koncepce neobsahuje cíle z oblasti zařazování účinných výchovných a vzdělávacích strategií.

Připomínka: Kromě zmiňovaného dlouhodobého plánu byl předložen i dokument Koncepce rozvoje a řízení školy. Oby dokumenty uvedené strategie alespoň částečně zahrnují, i když ne v samostatné kapitole. Při inspekční činnosti nebylo zmíněno, že by cokoli v některém dokumentu chybělo.

Bod Hodnocení průběhu vzdělávání obsahuje větu Méně prostoru bylo žákům poskytnuto pro přípravu souvislého projevu v několika větách.

Připomínka: Při inspekční činnosti bylo naopak chváleno, jak se děti umějí vyjadřovat a to, že mají dostatek prostoru pro vyjádření.

Bod Závěry – Slabé stránky

Připomínka: Jak vyplývá z předchozích bodů zprávy oba body se týkají jen mateřské školy, což se domnívám, že by mělo být v závěrech jasně formulováno, ne zobecněno na všechny součásti školy. V ZŠ bylo při inspekční činnosti naopak řečeno, cituji: „používané formy a metody značně zvyšují účinnost výuky“, výuka anglického jazyka byla dokonce označena za „pedagogický koncert“. Taktéž činnost školní družiny byla ohodnocena výrazně kladně.

Obecná připomínka: Zpráva v některých pasážích budí dojem spíše obecného dokumentu, který jen velmi málo zohledňuje specifika školy.

Předem děkuji za posouzení podnětů.

S pozdravem Mgr. Šárka Stejskalová

Česká školní inspekce Inspektorát v Kraji Vysočina

V Jihlavě dne 2. 5. 2023
Čj.: ČŠIJ-602/23-J

Stanovisko k připomínkám

Ředitelka právnické osoby Základní škola a mateřská škola Brzkov, příspěvková organizace (dále „škola“), podala připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIJ-355/23-J dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

1) Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí:

„Bod Hodnocení podmínek vzdělávání obsahuje větu Uvedená koncepce neobsahuje cíle z oblasti zařazování účinných výchovných a vzdělávacích strategií.

Připomínka: Kromě zmiňovaného dlouhodobého plánu byl předložen i dokument Koncepce rozvoje a řízení školy. Oba dokumenty uvedené strategie alespoň částečně zahrnují, i když ne v samostatné kapitole. Při inspekční činnosti nebylo zmíněno, že by cokoli v některém dokumentu chybělo.“

Stanovisko inspekčního týmu k připomínce č. 1:

V inspekční zprávě je výslovně uvedeno, že jako koncepční materiál byl posuzován dokument „Dlouhodobý plán – cíle, pro období 2020–2025“. Tento dokument má jednoznačně charakter dlouhodobé koncepce školy. Obsahuje výčet oblastí, cílů, programů, termínů, odpovědnosti a vyhodnocení k 31. 8. 2021 a 31. 8. 2022. Má celkem 14 oblastí (například „Veřejné mínění“, „Personalistika“, „Kapacita výdeje stravy“, „Nové zpracování ŠVP – v prostředí Inspis“ atd.) Cíle, které by vycházely z analýzy dosud zařazovaných výchovných a vzdělávacích strategií, vedly k přijímání adekvátních opatření a jejich následnému vyhodnocování, zde obsaženy nejsou. Tento postup byl ředitelce školy doporučen.

2) Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí:

„Bod Hodnocení průběhu vzdělávání obsahuje větu Méně prostoru bylo žákům poskytnuto pro přípravu souvislého projevu v několika větách.

Připomínka: Při inspekční činnosti bylo naopak chváleno, jak se děti umějí vyjadřovat a to, že mají dostatek prostoru pro vyjádření.“

Stanovisko inspekčního týmu k připomínce č. 2:

V inspekční zprávě je uvedeno pozitivní hodnocení, které se vztahuje k vyjadřování žáků základní školy: „V rámci prohlubování komunikativních kompetencí žáků všechny vyučující úspěšně usilovaly o to být vzorem v kultivovaném vyjadřování a užívání spisovného jazyka. Žáci byli důsledně vedeni ke správné a ucelené formulaci odpovědi.“

Toto hodnocení není v rozporu s následujícím konstatováním v inspekční zprávě, které hodnotí vyjadřování ve více větách: „Méně prostoru bylo žákům poskytnuto pro přípravu souvislého projevu v několika větách.“

Obě skutečnosti byly předmětem pohospitačních rozhovorů a rozhovorů s ředitelkou školy.

3) Ředitelka školy v připomínkách k části Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení uvádí:

„Bod Závěry – Slabé stránky

Připomínka: Jak vyplývá z předchozích bodů zprávy oba body se týkají jen mateřské školy, což se domnívám, že by mělo být v závěrech jasně formulováno, ne zobecněno na všechny součásti školy. V ZŠ bylo při inspekční činnosti naopak řečeno, cituji: „používané formy a metody značně zvyšují účinnost výuky“, výuka anglického jazyka byla dokonce označena za „pedagogický koncert“. Taktéž činnost školní družiny byla ohodnocena výrazně kladně.“

Stanovisko inspekčního týmu k připomínce č. 3:

V inspekčních výstupech užívá Česká školní inspekce terminologii podle školského zákona. Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let (§ 34 odst. 1), povinnou školní docházku v základní škole plní žák (§ 36 odst. 5). V obou bodech Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení je uvedeno, že se týkají dětí, tedy mateřské školy. Žáků základní školy a účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině se týkají body v části Silné stránky, což je zde také výslovně uvedeno.

Závěr: Inspekční zjištění byla podložena.

Mgr. Miroslav Pospíšil,
vedoucí inspekčního týmu.

Základní škola a mateřská škola Brzkov, příspěvková organizace

Mgr. Šárka Stejskalová

ředitelka školy

Brzkov 39

58813 Polná

ID DS: 9n3mbzk